អ្នកនាំសារ

The Messenger

20

ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៥- ព័ត៌មានពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក

ពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំ
ចិន-វៀតណាម

សួស្តីឆ្នាំថ្មី! ឆ្នាំរកា!

តើសាសនាឆ្លើយ
តបបានអ្វីខ្លះដល់យុវ
ជន?
ទំព័រ ២

ថ្ងៃនៃសេចក្តី
ស្រលាញ់
Valentine's day
ទំព័រ ៥

ឆ្នាំរកា! ទាម
ទារឱ្យមានការ
ព្យាយាម
ទំព័រ ៦

តើសាសនាឆ្លើយតបបានអ្វីខ្លះដល់យុវជន?

សព្វថ្ងៃ សង្គមកម្ពុជាកំពុងមានការវិវត្តន៍ទៅរកទាំងផ្លូវវិជ្ជមាន និងផ្លូវអវិជ្ជមាន។ អ្វីដែលគួរបារម្ភបំផុតនោះ គឺយុវជនភាគច្រើនកំពុងប្រឈមមុខ នឹងបញ្ហាសង្គម មានដូចជា កង្វះការអប់រំ ភាពគ្មានការងារធ្វើ កំណើនបទល្មើស និងក្រុមបងធំ។ សំរាប់បញ្ហាទាំងនេះ តើសាសនានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាអាចឆ្លើយតបបានអ្វីខ្លះ?

សាសនាជាជំនួយផ្លូវចិត្ត

សាសនាទាំងឡាយ ដែលមានចំណាស់មុនសម័យសង្គ្រាមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាកំពុងរស់ឡើងជាថ្មីម្តងទៀត។ “ពុទ្ធមណ្ឌលធម្មទូត” ដែលស្ថិតនៅក្នុងស្រុកកៀនស្វាយខេត្តកណ្តាលទើបត្រូវបានសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ កាលពីពាក់កណ្តាលខែមករា។ នេះជាសញ្ញាបញ្ជាក់អំពីការពង្រឹងផ្នែកអប់រំ និងការផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងដល់យុវជន។ ព្រះភិក្ខុ យឺន បញ្ញាវណ្ណ មានជំនឿយ៉ាងមុតមាំថា យុវជននឹងកាន់តែជឿសាសនាច្រើនតាមរយៈការមកទស្សនាពុទ្ធមណ្ឌលនេះ។ ព្រះអង្គពន្យល់ថា: “យើងផ្តោតជាសំខាន់សំរាប់ការធ្វើសមាធិ។ យើងអាចផ្តល់ជាជំនួយផ្លូវចិត្តដល់ពួកគេដែលមានបញ្ហាស្មុគស្មាញក្នុងអារម្មណ៍ ឬបញ្ហាលំបាកណាមួយក្នុងសង្គមគ្រួសារ និងការងារ”។ លោកឪពុក Mario អ្នកទទួលខុសត្រូវព្រះសហគមន៍បឹងទំពុន ហើយនិងបង្រៀននៅឯទេវវិទ្យាល័យបញ្ជាក់ថា: “យុវជនត្រូវតែត្រៀមខ្លួនអប់រំខ្លួនជាមុនសិនដើម្បីអាចជួយណែនាំអ្នកដទៃបាន។ ការអប់រំផ្លូវចិត្ត គឺជាការធ្វើខ្លួនទៅជាមនុស្សសុចរិត និងចេះស្រលាញ់គ្នាទៅមកជាដើម”។

ការចូលរួមក្នុងកិច្ចការសង្គមនៅមានកំរិត

ព្រះភិក្ខុ យស ហ៊ុត ខេមចារោ យល់ថា ដើម្បីឱ្យសាសនាអាចចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាយុវជនក្នុងសង្គមបាន មានតែធ្វើការអប់រំអ្នកចេះដឹងឱ្យបានជាមុនសិន។ កិច្ចការនេះត្រូវការពេលវេលាយូរដើម្បីកសាងនូវធនធានមនុស្ស។ គួររំលឹកថា

Photo: Kuy Ven

ពុទ្ធមណ្ឌលធម្មទូតដែលសាងសង់ក្នុងស្រុកកៀនស្វាយខេត្តកណ្តាល ឆ្វេង:ព្រះវិហារតាហែននៅបាត់ដំបង

ការចូលរួមបច្ចុប្បន្ននេះ របស់ព្រះពុទ្ធសាសាមានតែតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយប៉ុណ្ណោះ។ ចំនែកសកម្មភាពជាក់ស្តែង មានដូចជាការចូលរួមក្នុងយុទ្ធនាការបង្ការជំងឺអេដស៍ ការកាត់បន្ថយអាវុធជាតិផ្ទុះគ្រឿងញៀន និងការអប់រំសិទ្ធិមនុស្ស ពុំមានលក្ខណៈដែលធ្វើជាប់ជាប្រចាំឡើយ។

ចំណែកជំនួយរបស់ព្រះសហគមន៍កាតូលិកទៅឱ្យសង្គមក៏នៅមានកំរិតនៅឡើយដែរ។ យុវជនកាតូលិកខ្មែរតែងតែបានទទួលនូវអាហារូបករណ៍សិក្សានៅតាមមហាវិទ្យាល័យនាទីក្រុងភ្នំពេញ។ ខណ:ពេលដែលសាសនាខាងលើ នៅមានព្រំដែនរបស់ខ្លួន សាសនាឥស្លាមក៏ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានេះផងដែរ។ លោកឧកញ៉ា សុះ កស៊ី ចាងហ្វាងនៃគណ:ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃសាសនាឥស្លាមកម្ពុជាបានមានប្រសាសន៍ថា: “សព្វថ្ងៃនេះ យើងមានកំរិតនៅឡើយដោយសារមកពីភាពក្រីក្រ និងខ្វះធនធានមនុស្ស។ យើងកំពុងឱ្យប្រទេសឥស្លាមម្ចាស់ជំនួយជួយដល់ជីវភាពប្រជាជន ជាជាងការពង្រីកជំនឿសាសនា”។ ថ្មីៗនេះ ក្រោយពីមានការអនុញ្ញាតរបស់រដ្ឋាភិបាល “សហគមន៍ជ្រោយមេត្រី” បានគ្រោងបង្កើតជាមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវ:ដល់យុវជនខ្មែរឥស្លាម។

កសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះតាមរយ:ការអប់រំ

ដោយយល់ឃើញថាការអប់រំ គឺជាសសរស្តម្ភចាំបាច់ដើម្បីពង្រឹងជំនឿ ក៏ដូចជាផ្លូវចិត្តប្រជាជន។ ក្នុងនោះ ទេវវិទ្យាល័យ សន្ត យ៉ូហាន ម៉ារី វីយ៉ាណែ បានធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលយុវជនឱ្យក្លាយជាបូជាចារ្យជួយអប់រំជំនឿនិងចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍ព្រះសហគមន៍ផងដែរ។ ផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងទស្សនវិស័យនេះផងដែរ ព្រះពុទ្ធសាសនាក៏មានប្រព័ន្ធអប់រំព្រះសង្ឃ តាំងពីថ្នាក់សាលាធម្មវិន័យរហូត

ចំនួនគ្រិស្តបរិស័ទកាតូលិកនៅកម្ពុជា

គ្រិស្តបរិស័ទព្រះសហគមន៍កាតូលិកមានប្រហែលជា៣០០០០នាក់ ភាគច្រើនជាជនជាតិវៀត-ណាមដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ អ្នកដែលកំពុងស្វែងយល់ព្រះបន្ទូលព្រះយេស៊ូគ្រិស្តមានចំនួន១៣២៦នាក់ដោយចែកជា៤ក្រុមគឺ ក្រុមអ្នកស្វែងរកចំនួន៥៩៥នាក់ ក្រុមត្រៀមចូលព្រះសហគមន៍ចំនួន៣២៣នាក់ ក្រុមអ្នកស្តាប់ព្រះបន្ទូលចំនួន១៩៩នាក់ និងក្រុមពន្លកថ្មីចំនួន២០៩នាក់។ វណ្ណា

Photo: Davith

ដល់កំរិតឧត្តមសិក្សាផងដែរ។ ចំពោះសាសនាឥស្លាម ការអប់រំសាសនានៅតាមសហគមន៍រីតតែខ្វះមធ្យោយទៅទៀត។ “យើងជួបការលំបាកច្រើន។ គ្រូបង្រៀនទទួលប្រាក់ខែពីការរៃអង្គាសពីឪពុកម្តាយសិស្សតាមរយៈព្រះវិហារ”។ នេះជាការបញ្ជាក់របស់លោក សុះ កាំុ។

តើយុវជនត្រូវការជំនួយពីសាសនា?

បច្ចុប្បន្ន សាសនាពុំទាន់មានជំហរទីតាំងពិតប្រាកដសំរាប់ឆ្លើយតបនូវតំរូវការយុវជនទេ។ លោក អ៊ុំង ចំរើន បានចាប់អារម្មណ៍ចំពោះសាសនាដែលដឹកនាំចិត្តឱ្យប្រកាន់ភ្ជាប់នូវសីលធម៏ខ្ពស់ ក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា។ ប៉ុន្តែ ទស្សនៈអោយតំលៃមនុស្សដូចគ្នាគឺមានភាពសំខាន់ជាជាងការគោរពប្រតិបត្តិសាសនាទៅទៀត។ លោកបានរៀបរាប់ថា: “អ្វីដែលល្អនោះ គឺមិនចាំបាច់ទាល់តែទៅវត្តទេ ប៉ុន្តែត្រូវមានទស្សនៈឱ្យតំលៃមនុស្សដូចគ្នា។ ចំពោះលោក នឹម តៅ និស្សិតឆ្នាំទីពីរផ្នែកទស្សនវិជ្ជា នៅទេវវិទ្យាល័យតែងមានជំនឿលើភារកិច្ចជាបូជាចារ្យរបស់គាត់នាពេលអនាគត។ លោកកត់សំគាល់ថា: “វាជាបទពិសោធន៏ខុសពីមនុស្សសាមញ្ញ ហើយអាចជួយគេបានច្រើនតាមរយៈការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក”។

បូលីន ដាវីដ

សាសនាកាន់តែរីកចំរើន

ប្រទេសកម្ពុជាបានបើកទ្វារចំហសំរាប់ឱ្យប្រជាជនប្រកាន់នូវជំនឿសាសនាផ្សេងៗ។ ក្នុងនោះដែរ សាសនាគ្រិស្ត ព្រះពុទ្ធ និងឥស្លាមសាសនាកំពុងកសាងនូវមូលដ្ឋានគ្រឹះរៀងៗខ្លួន។

សព្វថ្ងៃនេះ គេអាចសង្កេតឃើញការរីកចំរើនលើវិស័យសាសនានៅប្រទេសកម្ពុជាតាមផ្លូវពីរគឺ ផ្លូវសំភារៈ និងផ្លូវជំនឿ។ សាសនាធំៗទាំងបីបានជ្រៀតចូលនៅទូទាំងប្រទេស។

ខាងក្រោមនេះគឺជាស្ថិតិខ្លះនៃសមិទ្ធិផល និងមូលដ្ឋានគ្រឹះអប់រំនៃសាសនានីមួយៗ។

ព្រះសហគមន៏កាតូលិក

ត្រូវបានចែកចេញជា៣ភូមិភាគ:

ភូមិភាគភ្នំពេញ មាន២០ព្រះសហគមន៏ មានបូជាចារ្យបំរើ១០នាក់ រួមនឹងលោកបូជាចារ្យបងប្រុស បងស្រី តាមអង្គការផ្សេងៗទៀត។

ភូមិភាគកំពង់ចាម គឺមាន១៧ព្រះសហគមន៏ មានលោកបូជាចារ្យបំរើការងារ ចំនួន៩នាក់ ព្រមទាំងបងប្រុស បងស្រីមួយចំនួនទៀត។

ភូមិភាគបាត់ដំបង គឺមាន២៤ព្រះសហគមន៏ លោកបូជាចារ្យបំរើការងារចំនួន១២នាក់ រួមនឹងបងប្រុសបងស្រីមួយចំនួនទៀត។

ព្រះពុទ្ធសាសនា

គណៈមហានិកាយមាន៣.៩៣៨វត្ត និងព្រះសង្ឃមានចំនួន៥៨.៤៧៩អង្គ។ ចំណែកគណៈធម្មយុត្តិមាន១២២វត្ត។ ព្រះសង្ឃមានចំនួន១.២៥៩អង្គ។ សរុបទាំងពីរគណៈ មានវត្តចំនួន៤.០៦០ និងព្រះសង្ឃចំនួន ៥៩.៧៣៨អង្គ។ នៅក្នុងវិស័យពុទ្ធិកសិក្សា មានសាលាពុទ្ធិកសិក្សាបឋមចំនួន៥៧២សាលា មានសមណសិស្សចំនួន១៥.៦៣៧អង្គ។ ដោយឡែកពុទ្ធិកវិទ្យាល័យមាន១៩សាលា គឺនៅភ្នំពេញ៧សាលា និងតាមបណ្តាខេត្តមាន១២សាលា។ សព្វថ្ងៃនេះ សមណសិស្សដែលតែកំពុងសិក្សាមានចំនួន ៣.៩៣៣អង្គ។

ចំពោះកំរិតឧត្តមសិក្សាវិញ ពុទ្ធិកមហាវិទ្យាល័យ មាន១កន្លែងនៅភ្នំពេញ គឺពុទ្ធិកមហាវិទ្យាល័យព្រះសីហនុរាជ ដែលមានសមណនិស្សិត២៦៥អង្គ។ ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រត្រូវបានចែកចេញជាពីរផ្នែក គឺវិទ្យាសាស្រ្តអប់រំ និងទស្សនវិជ្ជាព្រះពុទ្ធសាសនា។ គ្រូក្របខ័ណ្ឌពុទ្ធិកបឋមសិក្សាមាន៩០រូប ហើយនិងសាស្រ្តាចារ្យពុទ្ធិកមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិមានចំនួន ២៦រូប។ ស្របគ្នាផងដែរ សាលាធម្មវិន័យ ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសំរាប់សមណសិស្សបន្តវិជ្ជាទៅពុទ្ធិកបឋមសិក្សា គ្រប់គ្រងដោយវត្តផ្ទាល់មានសាលាចំនួន៧៦៨ និងសមណសិស្សចំនួន ១៥.៨៣៦អង្គ។

សាសនាឥស្លាម

ប្រជាជនខ្មែរឥស្លាមមានចំនួនប្រហែល ៥០០ ០០០នាក់ ដែលចេញមកពីភូមិចំនួន៤៨នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ស្របគ្នានោះដែរ ព្រះវិហារ និងសូរាវ (កន្លែងសូត្រធម៏តាមភូមិ) មានចំនួន៤៨។ ចំពោះ អ៊ីម៉ាម អ្នកដឹកនាំភូមិក៏មានចំនួនដូចគ្នា នឹងវត្តមានព្រះវិហារ ដែលមាននៅទូទាំងប្រទេសផងដែរ។

សមាគមឥស្លាមដែលទទួលការគាំទ្រពីបណ្តាប្រទេសកាន់សាសនាឥស្លាមមានចំនួន២០។

បូលីន ដាវីដ

ការបង្រៀនព្រះគម្ពីរកូរ៉ាន់នៅក្នុងសាសនាឥស្លាម

Photo: P.R

ជំនួបនិស្សិតទេវវិទ្យាល័យ

និស្សិតទេវវិទ្យាល័យនៅកម្ពុជាបានធ្វើការជួបជុំគ្នាមួយនៅថ្ងៃទី៨ មករា ២០០៥ នៅឯសណ្ឋាគារ Paradie ក្រោមអធិបតីភាពលោកប៊្រុយណូ និងលោកម៉ារីយ៉ូ ដែលអ្នកទទួលខុសត្រូវទេវវិទ្យាល័យភ្នំពេញ។ និស្សិតទាំងនោះមកពីប្រទេសបារាំង កូឡុំប៊ី អេក្វាដ័រ អាមេរិក សាំងហ្គាពួ និងកម្ពុជា។ គោលដៅសំខាន់របស់ជំនួបនេះគឺដើម្បីចែករំលែកបទពិសោធន៍អំពីការរស់នៅ គំរោងការ ការទទួលខុសត្រូវ ការត្រាស់ហៅ និងការចែកបទពិសោធន៍នៃជំនឿ និងក្ដីស្រមៃពីអនាគតជាបូជាចារ្យ និងជាសាសនទូតបំរើការក្នុងប្រទេសក្រីក្រ ដូចជាប្រទេសកម្ពុជាជាដើម។ នេះគឺជាឱកាសមួយសំរាប់ជួយលើកទឹកចិត្តដល់និស្សិតទេវវិទ្យាល័យកម្ពុជាឱ្យបន្តការខិតខំជួយកសាងព្រះសហគមន៍និងដើម្បីឱ្យស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក។ ព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជាមានសេចក្ដីសង្ឃឹមថា នៅពេលអនាគត នឹងមានបូជាចារ្យថ្មីៗដែលចេញពីព្រះសហគមន៍ខ្មែរ។ ការជួបជុំគ្នាជាលើកដំបូងរវាងនិស្សិតទេវវិទ្យាល័យនៅកម្ពុជានេះគឺការល្អប្រសើរខ្លាំងណាស់។ ហើយយើងតាំងចិត្តនឹងធ្វើតាមការរៀបចំរបស់នាយកទេវវិទ្យាល័យភ្នំពេញ។អេរ៉ាន់

Photo: DR

ការលេងល្បែងកំសាន្ត ជាមួយក្មេងអនាថា

មរណភាពមាតាលោក ឆ្មារ សាឡាស

លោកយាយ ម៉ាការីតា ថោងត្រឃួន ជាមាតាលោកអភិបាល ឆ្មារ សាឡាស (១៩៤០-១៩៧៧) បានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី២២ មករា ឆ្នាំ២០០៥ ក្នុងជន្មាយុ៩២ឆ្នាំដោយរោគាព្យាធិ។ ព្រះសហគមន៍ និងគ្រិស្តបរិស័ទទាំងអស់បានសម្ដែងនូវសេចក្ដីក្រៀមក្រំ និងចូលរួមរំលែកទុក្ខដល់ក្រុមគ្រួសារសពលោកយាយ។ យើងទាំងអស់គ្នាសូមអរព្រះគុណដល់ព្រះជាម្ចាស់ដែលប្រោសប្រទានលោកយាយ ឱ្យមានជំនឿយ៉ាងរឹងមាំ និងហ៊ានលះបង់គ្រប់បែបយ៉ាងដើម្បីបំរើព្រះសហគមន៍របស់ព្រះអង្គ។ លោកយាយសុខចិត្តរស់នៅក្នុងជីវភាពលំបាកក្នុងគោលបំណងឱ្យលោកអភិបាល ឆ្មារ សាឡាស បានទទួលអគ្គសញ្ញាតែងតាំងជាបូជាចារ្យនៅឆ្នាំ១៩៦៤ និងជាអភិបាលព្រះសហគមន៍ថ្ងៃទី១៤ មេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ នៅគ្រាដែលប្រទេសកម្ពុជាគ្មានបូជាចារ្យជាជនជាតិខ្មែរ។ នេះគឺជាសក្ខីភាពមួយរំលឹកដល់យើងជា [illegible]

សំ រ៉ានី

ទុគ៌តជននៅកំពង់ចាម

នៅថ្ងៃបុណ្យចូលឆ្នាំសកល២០០៥ ព្រះសហគមន៍កំពង់-ចាមមានប្រារព្ធពិធីជប់លៀងមួយសំរាប់ទុគ៌តជន អ្នកក្រីក្រ និងក្មេងអនាថាប្រមាណជា១៣២នាក់ក្រោមបរិយា-កាសយ៉ាងសប្បាយរីករាយ។ តាមប្រសាសន៍របស់បងស្រីស៊ីសំផន ដែលជាប្រធានផ្នែកអប់រំអនាម័យបានឱ្យដឹងថា: "រយៈពេលពីរថ្ងៃមុនប្រារព្ធពិធីនេះយុវជននៃព្រះសហគមន៍កំពង់ចាមបានចុះចែកលិខិតអញ្ជើញដល់ពួកគេ"។ នៅក្នុងពិធីនោះមានការលេងល្បែងកំសាន្ត ការច្រៀងរាំ ការបញ្ចាំងខ្សែភាពយន្ត ព្រមទាំងមានការសម្ដែងរបាំពីក្រុមយុវជនកោះរកាផងដែរ។ បងស្រីបានបន្ថែមទៀតថា: "ខ្ញុំមានចិត្តរំភើបណាស់ ពីព្រោះព្រះសហគមន៍បានផ្ដល់ភាពកក់ក្ដៅដល់ទុគ៌តជន ក៏ដូចជាក្មេងអនាថាទាំងនោះដោយមិនឱ្យពួកគេនៅឯកោតែម្នាក់ឯង"។ នៅពេលចុងបញ្ចប់នៃកម្មវិធីក៏មានការចែកជូននូវកាដូជាក្រមាមុនពេលពួកគេត្រលប់ទៅកន្លែងដើមវិញ។

រ៉ូ បូរ៉ា

សុខភាព

រដូវប្រចាំខែរបស់ស្ត្រីជាអ្វី?

Photo: Theary

បងស្រី Virginia Irang នៃក្រុមគ្រួសារមេត្តាករុណា មានតួនាទីជាអ្នកបញ្ជូន និងថែរក្សាអ្នកជំងឺនៅឯព្រះវិហារផ្សារតូច

មនុស្សស្រីផ្ដើមមានរដូវនៅអាយុ ១៣ឆ្នាំ ហើយបាត់វិញនៅអាយុ៤៥ ឬ៥០ឆ្នាំ។ ការមករដូវមាន២ដំណាក់កាល ដំណាក់កាលទី១ គឺការធ្លាក់ស និងទី២ គឺការមករដូវ ព្រោះអូវុលនៅក្នុងខ្លួនស្ត្រីក្រមុំមិនបានជួបជាមួយស្ពែម៉ាតូស្សូអ៊ីតរបស់បុរស ដូច្នេះឈាមដែលបំរុងចិញ្ចឹមគត៌នៅក្នុងស្បូន ក៏ធ្លាក់ចេញមកក្រៅ។ វាតែងកើតមានជារៀងរាល់ខែ។ មុនពេលមករដូវ ស្ត្រីមានអាការៈ ឈឺ ក្បាល អស់កំលាំង ឈឺដើមទ្រូង ឈឺចង្កេះ តែវាមិនមានបញ្ហាធំដុំទេ។ ការមករដូវនេះ គឺមានរយៈពេលពី៧-៨ថ្ងៃ។ ដើម្បីបង្ការការឈឺចាប់នោះ យើងមិនត្រូវធ្វើការងារធ្ងន់ មិនត្រូវញ៉ាំអាហារដែលមានជាតិហិរ ជូរ និងសុរាឡើយ។ យើងអាចហាត់ប្រាណពី៥-១០នាទី ដោយចលនាយឺតៗដើម្បីបន្ថយការឈឺចាប់ និងសំរាកឱ្យបានច្រើន។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើយើងនៅតែឈឺខ្លាំងទ្រាំមិនបាន យើងអាចលេបថ្នាំគីណាល់ ឬថ្នាំប៉ារ៉ាសេតាម៉ុល តែក៏មិនអាចប្រើវាជារៀងរាល់ថ្ងៃបានដែរ ហើយត្រូវចងចាំថាមិនត្រូវប្រើថ្នាំអាស្ពីរីនឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀតយើងក៏អាចផឹកទឹកដូងដើម្បីបំបាត់ការឈឺចាប់ ហើយនេះក៏នឹងអាចបន្ថយការឈឺចាប់នៅពេលមករដូវលើកក្រោយទៀតបានដែរ។

មុំ គន្ធា និងហ៊ួ សុខធារី

ថ្ងៃនៃក្តីស្រលាញ់ Valentine's Day

នៅថ្ងៃទី១៤កុម្ភៈជារៀងរាល់ឆ្នាំ នៅតាមទីប្រជុំជននានា ស្ករគ្រាប់ ផ្កា និងរង្វាន់ជាច្រើនទៀតត្រូវបានជូនឱ្យដល់គ្នាទៅវិញទៅមករវាងអ្នកស្រឡាញ់។ តើអ្វីទៅជា Valentine's Day ?

Photo: L. Sovanna

ការប្រគល់ផ្កាកូលាបក្រហមដែលតំណាងឱ្យសេចក្តីស្រលាញ់នៅថ្ងៃបុណ្យសង្សារ

Valentine ជាឈ្មោះរបស់សន្តជនជាតិអ៊ីតាលីមួយរូបដែលជាបុព្វបុរសដ៏អស្ចារ្យនៅក្នុងសាសនាគ្រិស្ត ហើយក៏ជាសន្តមួយរូបដែលល្បី នៅប្រទេសអង់គ្លេស និងប្រទេសបារាំង។ តាមពិត គេនាំគ្នាធ្វើពិធីបុណ្យនេះឡើងគឺដើម្បីធ្វើការរំលឹកដល់ថ្ងៃទទួលមរណភាពរបស់លោក Valentine ដែលត្រូវបានគេសម្លាប់ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២៧០គ្រិស្តសករាជ។ នៅខណៈពេលដែលគាត់ជាប់នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង គាត់បានធ្លាក់ចូលទៅក្នុងអន្លង់ស្នេហ៍របស់ក្មេងស្រីម្នាក់ដែលជាកូនរបស់ឆ្មាំគុកនៅពេលដែលនាងមកសួរសុខទុក្ខគាត់។ នៅមុនពេលដែលគាត់ស្លាប់ គាត់បានសរសេរសំបុត្រមួយច្បាប់ទៅឱ្យនាងដោយសរសេរថា "ពី Valentineរបស់អ្នក" ដែលពាក្យនេះនៅមានប្រើរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ។

ក្នុងថ្ងៃនោះផងដែរ សំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសនៅរាជធានីភ្នំពេញ យើងសង្កេតឃើញនៅពីមុខហាងលក់ផ្កា ក៏ដូចជាតូបលក់ផ្កាទាំងឡាយនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញមានមនុស្សច្រើនកុះករចូលទិញផ្កាដែលក្នុងនោះភាគច្រើនជាយុវជន។ អាជីវករលក់ផ្កានៅផ្សារថ្មីម្នាក់បានអោយដឹងថា នៅថ្ងៃនោះគាត់លក់ផ្កាបានចំនួនពី៦០០-១០០០ដើម ដែលសុទ្ធសឹងជាផ្កាកូលាបពណ៌ក្រហម ដែលតាមពេលធម្មតាគាត់លក់បានពី៣០០-៤០០ដើមប៉ុណ្ណោះ។ គាត់បន្តឱ្យដឹងទៀតថា: "ថ្ងៃធម្មតាផ្កាកូលាបមួយដើម គាត់លក់ក្នុងតំលៃ១៥០០រៀលប៉ុណ្ណោះ ក៏ប៉ុន្តែនៅថ្ងៃបុណ្យសង្សារ គាត់លក់ក្នុងតំលៃ១ដុល្លារ " ដែលតំលៃនេះលក់បានតែក្នុងចំនួនពីរថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ។ គាត់បានបន្ថែមទៀតថា ថ្ងៃនោះមិនមែនជាថ្ងៃដែលគាត់ធ្វើអាជីវកម្មផ្កាទេគឺគ្រាន់តែជាថ្ងៃមួយដែលយុវវ័យភាគច្រើនចាប់អារម្មណ៍ទៅលើផ្ការបស់គាត់។

កញ្ញា ស៊ុត ស្វយ៉ុត ជាអតីតនិស្សិតនៅសាកលវិទ្យាល័យជាតិគ្រប់គ្រងបានបង្ហាញអំពីអារម្មណ៍របស់នាងថា: "នាងមានការរំភើប និងមានមោទនភាពចំពោះខ្លួនឯងយ៉ាងខ្លាំងនៅពេលដែលនាងបានទទួលនូវផ្កាមួយបាច់ ពីដៃបុរសដែលស្រឡាញ់រូបនាង។ នាងបាននិយាយដោយទឹកមុខញញឹមថា ពីមុននាងពុំដែលឃើញមាននរណាធ្វើបុណ្យនេះឡើងទេ តែឥឡូវនេះ នៅពេលដល់ថ្ងៃនេះមានអ្នកជូនផ្កា ជូនកាដូ ឬជាបណ្ណផ្សេងៗ ឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក។

បុណ្យនេះមានលក្ខណៈល្អដើម្បីបង្ហាញអំពីទឹកចិត្តនៃសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ខ្លួនទៅកាន់អ្នកដែលយើងស្រឡាញ់។ នៅថ្ងៃខាងមុខបុណ្យនេះប្រហែលជាអាចក្លាយជាបុណ្យប្រពៃ-ណីខ្មែរមួយ ប៉ុន្តែវាមិនដល់ថ្នាក់ថាជាលក្ខណៈបុណ្យជាតិទេ គ្រាន់តែវាមានអ្នកទទួលស្គាល់ច្រើនជាងសព្វថ្ងៃនេះ។

ក្នុងនោះដែរលោក វាសនា ជាបុរសម្នាក់ដែលមានការពេញចិត្តបំផុតទៅនឹងថ្ងៃបុណ្យសង្សារនេះ និយាយអះអាងថា: "ខ្ញុំយល់ថាថ្ងៃ១៤កុម្ភៈនេះ គឺជាថ្ងៃដ៏ពិសេសសំរាប់រូបខ្ញុំក្នុងការបង្ហាញពីសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំចំពោះនារី ដែលខ្ញុំបានស្រឡាញ់។ ម្យ៉ាងទៀត វាក៏មិនមែនតែរូបខ្ញុំនោះទេ គឺស្ទើរតែគ្រប់បុរសទាំងអស់នៅទូទាំងប្រទេស "។

ស្របពេលជាមួយនេះ ក៏មានទស្សនៈមួយចំនួនធ្វើការរិះគន់ទៅលើបុណ្យនេះផងដែរថា ក្មេងៗសម័យនេះហាក់បីដូចជាភ្លើតភ្លើនជ្រុល ដោយមានការទទួលយកនូវវប្បធម៌ពីបរ-ទេសច្រើន មានដូចជាបុណ្យសង្សារនេះជាដើម។

មុំ គន្ធា

អត្ថន័យពណ៌ផ្កាកូលាប:

ពណ៌ក្រហម: ស្រឡាញ់ គោរព ស្រឡាញ់អ្នក!។

ពណ៌ផ្កាឈូក: មានសុភមង្គលល្អ សុភាពរម្យទម និងការផ្តល់កិត្តិយស។

ពណ៌លឿង: មិត្តភាពរីករាយ និងសុភមង្គល។

ពណ៌ស: ចិត្តបរិសុទ្ធ ភាពអាថ៌កំបាំង ព្រមទាំងភាពស្ងាត់ស្ងៀម

ពណ៌ទឹកក្រូច: សេចក្តីសាទរ សេចក្តីប្រាថ្នា

មួយទងវែង: ខ្ញុំនឹងចងចាំអ្នកគ្រប់ពេលវេលា។

-មួយទងខ្លី: គូសង្សារវ័យក្រមុំ។

ចំរុះពណ៌: អ្នកគឺជាអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងសំរាប់ខ្ញុំ។

ឆ្នាំរកា ទាមទារនូវការព្យាយាម

ជនជាតិចិន-វៀតណាមតែងប្រារព្ធធ្វើបុណ្យចូលឆ្នាំនៅចន្លោះចុងខែមករា និងដើមខែកុម្ភៈ។ ឆ្នាំថ្មីគឺចង់បញ្ជាក់ប្រាប់ពីការផ្តើមឆ្នាំច័ន្ទគតិនិងការឈានចូលមកដល់នៃរដូវផ្ការីក។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំថ្មីតែងមាននិមិត្តសញ្ញាសត្វសំគាល់ជានិច្ច។

បុណ្យចូលឆ្នាំចិន-វៀតណាម ជាប្រពៃណីដ៏មានប្រជាប្រិយបំផុតមួយសំរាប់ជនជាតិចិន និងវៀត-ណាម។ នៅបណ្តាប្រទេសទាំងឡាយ ដែលមានប្រជាជនចិនរស់នៅច្រើន ពិធីបុណ្យនេះមានការរៀបចំអធិកអធមណាស់។ ឆ្នាំចាស់ជាឆ្នាំវក ជាឆ្នាំដែលបង្ហាញឱ្យឃើញនូវការជជែកពិភាក្សា និងផ្លាស់ប្តូរនូវគំនិតថ្មី។ នៅឆ្នាំ២០០៥ នេះនិមិត្តសញ្ញាហោរាសាស្រ្តតំណាងឱ្យឆ្នាំរកាគឺមានរូបសត្វមាន់ជាសំគាល់។ លោក ង្វៀង ថាន់លីម អាយុ៩១ឆ្នាំ បាននិយាយថាៈ "ចូលឆ្នាំចិន-វៀតណាមមានអត្ថន័យសំខាន់ណាស់សំរាប់បងប្អូនដែលរកស៊ីស្រុកឆ្ងាយៗ ឬ មានភាពមមាញឹក។ នេះគឺជាឱកាសល្អមួយដែលពួកគេអាចជួបជុំគ្នាជូនពរ និងសួរសុខទុក្ខគ្រួសារជិតខាង"។ សំរាប់ឆ្នាំថ្មីនេះ អតីតជាងឈើរូបនេះមិនធ្វើដំណើរទៅប្រទេសវៀតណាមទេ ពីព្រោះ គាត់បានទៅសួរសុខទុក្ខគ្រួសារកាលពីឆ្នាំមុនរួចហើយ។ ម៉្យាងទៀតនៅក្នុងព្រះសហគមន៍ ទួលតាំង ក្បែរសង្កាត់ច្បារអំពៅនោះ លោកត្រូវជាប់រវល់រៀបចំពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំ ព្រោះលោកជាសមាជិកគណៈកម្មការព្រះវិហារ។ ព្រះសហគមន៍ទួលតាំងនេះមានគ្រិស្តបរិស័ទវៀតណាមប្រមាណ១០០គ្រួសារ។

Photo: L. Davith

ម៉ុងសាយត្រូវបានសម្តែងនារដូវចូលឆ្នាំតាមប្រពៃណីចិនដើម្បីកំចាត់ឧបទ្រពចង្រៃ

សំរាប់ជនជាតិវៀតណាមដែលរស់នៅ និងប្រកបការងារនៅកម្ពុជា បុណ្យចូលឆ្នាំចិន-វៀតណាមគឺជាឱកាសដែលពួកគេអាចធ្វើដំណើរ បានងាយស្រួល ព្រោះខេត្តនានាដែលនៅតាមព្រំដែនរវាងប្រទេសទាំងពីរ តែងមានការបើកទូលាយឱ្យប្រជាជនទាំងពីរប្រទេសចេញចូលដោយសេរី។

នំអន្សមជ្រូកជាប្រពៃណីក្នុងបុណ្យចូលឆ្នាំ

តាមប្រពៃណីបានឱ្យដឹងថាការផុតឆ្នាំចាស់ផ្លាស់ចូលឆ្នាំថ្មីនេះជាការផ្តើមចូលឆ្នាំច័ន្ទគតិ។ ចំពោះជនជាតិវៀតណាម នំអន្សមជ្រូកមានតួនាទីសំខាន់ណាស់ក្នុងពិធីនេះ សំរាប់សែនថ្វាយទេវតា និងដូនតាដែលបានទទួលមរណកាលទៅ។ អន្សមជ្រូក នេះ គេហៅតាមភាសាវៀតណាមថា "បាន់តែក" ដែលធ្វើឡើងអំពីអង្ករដំណើបដាក់លាយដោយស្ពូលសាច់ជ្រូក និងសណ្តែកសៀង។ "ការធ្វើនំអន្សមនេះគឺធ្វើតាមប្រពៃណីបុរាណកាលដែលកសិករយកអង្ករដំណើបដែលបានមកពីការប្រមូលផលស្រូវ មកកែច្នៃធ្វើជានំ" នេះជាការពន្យល់របស់លោកថាន់ លីម។ ក្រៅពីនោះ ការសែនព្រេនផ្លែឈើ និងបន្ថែបង្អាផ្សេងៗ គឺចង់បង្ហាញពីការដឹងគុណរបស់កូនចៅចំពោះដូនតា។

"យើងមិនអាចធ្វើដូចបុរាណបានទេពីព្រោះជីវភាពគ្រួសារក្រ"

ការរៀបចំផ្ទះសំបែងសំរាប់ស្វាគមន៍ឆ្នាំថ្មីមានសារៈសំខាន់ណាស់។ គេតុបតែងផ្ទះទៅដោយក្រដាសពណ៌ទឹកមាស និងពណ៌ក្រហមជាមួយនឹងភ្លើងអំពូលចំរុះពណ៌។ លើសពីនេះកិច្ចការផ្ទះត្រូវបានហាមប្រាមមិនអោយធ្វើ។ រីឯអំបោសត្រូវយកទៅលាក់ទុកមួយកន្លែងខ្លាចក្រែងលោភ័ព្វសំណាងរសាត់តាមការបោសសំអាតផ្ទះ។ ផ្ទុយទៅវិញ សំរាប់គ្រួសារអ្នកស្រី ហេង ស្រីពុំមានលទ្ធភាពរៀបចំពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំឱ្យដូចតាមប្រពៃណីឡើយ។ មុខរបរធ្វើក្រចករបស់គាត់ពុំបានផ្តល់ជីវភាពធូរធារឱ្យគាត់ឡើយ។ គាត់បាននិយាយថាៈ "ឥឡូវនេះ យើងមិនអាចធ្វើឱ្យដូច

ការទស្សន៍ទាយជោគវាសនានៅឆ្នាំថ្មី ឆ្នាំរកា

ឆ្នាំរកាដែលមាននិមិត្តសញ្ញាសត្វមាន់ជាសំគាល់។ សត្វនេះត្រូវបានគេសំគាល់ថាមានចរិកលក្ខណៈក្រអឺតក្រទមហើយតែងលើកតម្កើងខ្លួនខ្ពស់កប់ពពក។ ឆ្នាំថ្មីនេះពោរពេញទៅដោយសន្ទុះចិត្តពុះកញ្ជ្រោល និងនាំមកនូវគំនិតថ្មៃប្រឌិតថ្មីៗប្រកបដោយមហិច្ឆិតា។ ប៉ុន្តែ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្នកដែលកើតឆ្នាំនេះកុំអាលត្រេកអរពេក គឺត្រូវបង្កើនការជឿជាក់លើខ្លួនឯង។ ម៉្យាងទៀត ត្រូវតែប្រយ័ត្នប្រយែងកុំបន្ទលង់លក់ក្នុងការស្រមើស្រមៃហើយត្រូវឆ្លៀតក្រលេកមើលអ្វីដែលមាននៅក្រោមជើងខ្លួនផង បើពុំនោះទេប្រាកដជាភ្លាត់ស្នៀតដួលបោកក្បាលជាក់ជាមិនខាន។ គួរចងចាំថា បើចង់ជោគជ័យក្នុងការងារគ្រប់វិស័យទាំងអស់ក្នុងឆ្នាំថ្មីនេះ មិនត្រូវផ្តេកផ្តួលលើភ័ព្វសំណាង វីសភាវគតិទេ។ ប៉ុន្តែ ត្រូវទុកចិត្តលើការងារ និងសេចក្តីព្យាយាម។ និយាយឱ្យខ្លីឆ្នាំរកាគឺជាឆ្នាំត្រូវការឱ្យមានគំនិតចាស់ទុំ។

សម័យបុរាណបានទេដោយសារជីវភាពគ្រួសារក្រីក្រ។ យើងត្រូវធ្វើការងារ រកប្រាក់មករៀបចំពិធីសែន និងចិញ្ចឹមគ្រួសារ”។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំគ្រួសារនីមួយៗ ចំណាយលុយជាមធ្យមលើការទិញទំនិញសំរាប់ពិធីសែនអស់ ចន្លោះពី១០ទៅ២០ម៉ឺនរៀល។ ទាំងនេះមិនទាន់គិតដល់ការទិញសំលៀកបំពាក់ថ្មីៗ និងធ្វើអំណោយជាទឹកប្រាក់ក្រដាសថ្មីស្រឡាងដល់សមាជិកក្នុងគ្រួសារដែលត្រូវចំណាយប្រាក់ប្រមាណជិត១០០ដុល្លារ។ ឆ្នាំរកាជាឆ្នាំដែលហោរាសាស្ត្រយល់ថា ត្រូវទាមទារឱ្យមានការឧស្សាហ៍ព្យាយាម។ គេត្រូវប្រើប្រាស់ប្រាជ្ញាស្មារតីខិតខំធ្វើការងារ។

បូលីន ដាវីដ និងភី ឡុង

Photo: P. Samphy

ផ្លែ និងជ្រូកខ្វៃដែលត្រូវដាក់សែនដើម្បីថ្វាយដល់ទេវតានិងជីដូនជីតាដែលបានចែកឋានទៅលោកខាងមុខ

ជំនឿនៅពេលបុណ្យចូលឆ្នាំ

នេះជាកំណត់សំគាល់ខ្លះៗដែលបានចាក់ឫសក្នុងផ្នត់គំនិតគ្រួសារជនជាតិចិននិងវៀតណាម។ នៅកម្ពុជា កូនចៅខ្មែរកាត់ចិនក៏តែងប្រកាន់ជំនឿនេះដែរ។

១-ការរៀបចំផ្ទះសម្បែង

ផ្លែក្រូចខ្វិច គឺជាផ្លែឈើដែលតំណាងដល់សុខភាពដ៏ល្អបរិបូណ៌។

ផ្កាអង្គារសីល្បិ៍ ជានិមិត្តរូបនៃភាពចំរុងចំរើន។ ចំពោះដើមណាដែលចេញផ្កាចំថ្ងៃចូលឆ្នាំតែម្តងនោះ សបញ្ជាក់ឱ្យឃើញអំពីភាពសម្បូរសប្បាយក្នុងឆ្នាំថ្មី។ ចំពោះផ្កាដែលរីកយ៉ាងល្អនោះប្រាប់ឱ្យឃើញពីភាពសម្បូរទ្រព្យសម្បត្តិ និងការជោគ-ជ័យសំរាប់ជីវិតរស់នៅក្នុងសង្គម។

ផ្កាស្បៃរឿង សំគាល់មិត្តភាពស្និទ្ធស្នាលរវាងគ្នានិងគ្នានៅក្នុងគ្រួសារ និងរវាងមិត្តភក្តិ។

ដើមឫស្សី តំណាងឱ្យទំនុកចិត្ត ភាពឧស្សាហ៍ព្យាយាម និងភាពទន់ភ្លន់។

២-ការទៅផ្សារ និងរៀបចំម្ហូបអាហារ

គេត្រូវទៅផ្សារទិញឥវ៉ាន់ឱ្យបានសព្វគ្រប់មិនឱ្យខ្វះមុខខ្វះក្រោយសំរាប់ការសែនព្រេនក្នុងថ្ងៃចូលឆ្នាំ និងសំរាប់ធ្វើជាកាដូជូនមិត្តភក្តិ និងបងប្អូន។ មួយថ្ងៃមុនចូលឆ្នាំ គេត្រូវរៀបចំធ្វើម្ហូបអាហារឱ្យបានស្រេចបាច់ដើម្បីទុកបរិភោគ ក្នុងថ្ងៃសែន ពីព្រោះតាមប្រពៃណីគេហាមមិនឱ្យប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ផ្ទះបាយឡើយ ដោយខ្លាចក្រែងកាត់ផ្តាច់សំណាង។ ពេលថ្ងៃចូលឆ្នាំថ្មីមកដល់ គេរៀបចំម្ហូបអាហារជាច្រើនសំរាប់ទទួលទានដើម្បីនាំមកនូវសុភមង្គលភ័ព្វសំណាងជោគជ័យ និងអាយុវណ្ណៈ។ ចំពោះត្រី គេត្រូវតែបរិ-ភោគទាំងមូលតាំងពីក្បាលដល់កន្ទុយ ដើម្បីឱ្យទទួលនូវភាពមានបានសម្បូរសម្បត្តិហូរហៀរ។ ហេតុអ្វីបានជាគេរៀបចំបន្លែពណ៌បៃតងសំរាប់សែន? ពីព្រោះគេយល់ថាបន្លែខៀវនេះតំណាងភាពយុវវ័យ និងភាពស្រស់ថ្លាក្នុងផ្លូវគំនិត។

៣-ការបោសផ្ទះសម្បែង

គេត្រូវបោសសំអាតផ្ទះឱ្យបានល្អរួចហើយត្រូវទុកអំបោសកុំឱ្យអ្នកណាយកទៅប្រើប្រាស់នៅក្នុងថ្ងៃចូលឆ្នាំ ពីព្រោះគេតែងគិតថាបើសិនជាគេបោសសំអាតផ្ទះក្នុងថ្ងៃចូលឆ្នាំនឹងប្រាកដជាធ្វើឱ្យម្ចាស់ផ្ទះនោះបាត់បង់សំណាងដែលត្រូវហើរចេញជាមួយនឹងធូលី។

៤-ការសែនបន់ស្រន់ជូនដូនតា និងការសួរសុខទុក្ខមិត្តភក្តិ

ជាធម្មតា គេតែងឧទ្ទិសគោរពព្រះ និងដូនតានៅថ្ងៃចូលឆ្នាំដោយអញ្ជើញពួកគាត់ឱ្យពិសារអាហារដែលមានដាក់សែននៅលើតុនិងរានទេវតា។ នៅថ្ងៃបន្តបន្ទាប់ គេតែងទៅលេងផ្ទះមិត្តភក្តិ និងបងប្អូនដើម្បីជូនពរគ្នាទៅវិញទៅមក។

មហារលកយក្ស អង្រួនពិភពលោក

កាលពីដំណាច់ឆ្នាំ២០០៤ ពិភពលោកយើងបានជួបប្រទះនូវមហាព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលទាំងអស់គ្នាមិននឹកស្មានដល់។ មហារលកយក្ស ឬTsunami បានវាយប្រហារប្រទេសមួយចំនួននៅជុំវិញមហាសមុទ្រឥណ្ឌា ដែលធ្វើឱ្យមនុស្សស្លាប់រងរបួស និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាច្រើនឥតគណនាត្រូវខូចខាត។ ពេលនេះតាមរយៈអ្នកនាំសារប្រិយមិត្តនឹងបានយល់ថែមទៀតអំពីបាតុភូតនៃគ្រោះធម្មជាតិនេះ។

រូបផ្តុំនៃសំបកផែនដីដែលផ្សំឡើងអំពីសំបកផ្ទាំងទ្វីបជាច្រើន។ សំបកផ្ទាំងទ្វីបសំខាន់ៗ មានដូចជាទ្វីបអាមេរិក អឺរ៉ុប-អាស៊ី អាហ្វ្រិក អូស្ត្រាលី និងផ្ទាំងទ្វីបអង់តាក់ទិច។ ការរំកិលប៉ះគ្នានៃផ្ទាំងទ្វីបបង្កើតបានជាការរញ្ជួយដី។

តាមពិត Tsunami ដែលបានវាយប្រហារអាស៊ីកាលពីថ្ងៃទី ២៥ ធ្នូ ២០០៤ គឺបណ្តាលមកពីការរញ្ជួយដីដ៏ធំបំផុតមួយនៅមហាសមុទ្រឥណ្ឌាត្រង់តំបន់កោះ Sumatra ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី។ ការរញ្ជួយដីនេះមានកំលាំងរហូតទៅដល់ ៩ រិចទ័រ។ Tsunami ដែលកើតចេញអំពីការរញ្ជួយដីនេះបានសាយឥទ្ធិពលរបស់ខ្លួន រហូតទៅដល់ឆ្នេរខាងកើតនៃទ្វីបអាហ្វ្រិក ដែលមានរយៈចម្ងាយជាង ៦០០០គម។

ដូច្នេះតើការរញ្ជួយដីមានប្រភពមកពីណា?

ដំណើរនៃការរញ្ជួយដីនៅលើពិភពលោកត្រូវបានពន្យល់តាមរយៈទ្រឹស្តីអំពីចលនាផ្ទាំងទ្វីបនានា។ សំបកផែនដីត្រូវបានផ្គុំឡើងដោយផ្ទាំងទ្វីបធំៗជាច្រើន ដែលមានកំរាស់រាប់រយគីឡូម៉ែត។ ផ្ទាំងទ្វីបទាំងនេះធ្វើចលនាទៅមកៗ និងរសាត់អណ្តែតលើរំលាយម៉ាក់ម៉ាដែលមាននៅខាងក្នុងស្នូលផែនដី។ ជួនកាលចលនាទាំងនេះអាចធ្វើឱ្យទ្វីបទាំងនោះប៉ះទង្គិចនឹងគ្នា។ ជាក់ស្តែង ការរញ្ជួយដីទាំងឡាយតែងកើតមានឡើងនៅទីប្រសព្វនៃផ្ទាំងទ្វីបទាំងឡាយនេះ។

អ៊ីចឹងតើ Tsunami គឺជាអ្វីដែរ?

Tsunami ជាពាក្យក្នុងភាសាជប៉ុនដែលមានន័យថា "រលកនៅកំពង់"។ យើងអាចហៅថា "មហារលកយក្ស" ក៏បាន។ ប៉ុន្តែ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រប្រើប្រាស់ពាក្យនៃភាសាជប៉ុនតាំងពីឆ្នាំ១៩៦៣ ដោយពាក្យនេះមានន័យប្រាកដត្រឹមត្រូវជាង។ Tsunami មានប្រភពមកពីការរញ្ជួយដី បន្ទុះភ្នំភ្លើង ឬ

បញ្ហាអន្តរជាតិ

ជនជាតិអ៊ីរ៉ាក់ជំនះភ័យ និងបោះឆ្នោតដើ

ប្រជាជនអ៊ីរ៉ាក់រាប់លាននាក់បានទៅបោះឆ្នោតក្នុងពេលមានភេរវកម្ម។ តើមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នឹងអាចធានាឱ្យមានលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យដល់ប្រជាជនបានដែរឬទេ?

រំឭកព្រឹត្តិការណ៍

ថ្ងៃទី២០ មិនា ២០០៤ ក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន និងក្រុមសម្ព័ន្ធមិត្តទាំងឡាយរបស់ខ្លួនបានបើកធ្វើការវាយលុកដោយយោធាមួយប្រឆាំងទៅនឹងអ៊ីរ៉ាក់ ក្រោយពីមានព្រឹត្តិការណ៍នៃការវាយប្រហារភេរវកម្មនៅថ្ងៃទី១១ កញ្ញា ២០០១។

ថ្ងៃ១ ឧសភា លោក G. Bush បានប្រកាសថា សហរដ្ឋអាមេរិកបានឈ្នះសង្គ្រាមហើយ។

ថ្ងៃ៨ មិនា ២០០៤ អ៊ីរ៉ាក់ត្រូវបានគេផ្តល់នូវរដ្ឋធម្មនុញ្ញបណ្តោះអាសន្នមួយដែលចាត់ទុកអ៊ីស្លាមជាសាសនារបស់រដ្ឋ (ជាច្បាប់ធម្មនុញ្ញដែលមិនយកតាមគំរូប្រទេសដទៃ) ហើយដែលធានាឱ្យមានសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន និងស្ថាបនានូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបែបសហព័ន្ធមួយ។

ថ្ងៃ២៨ មិថុនា ២០០៤ អាមេរិកបានផ្ទេរអំណាចទៅឱ្យប្រជាជនអ៊ីរ៉ាក់វិញ។ ប្រជាជនអ៊ីរ៉ាក់ទទួលបានសេចក្តីអំពាវនាវឱ្យទៅធ្វើការបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃ៣០ មករា ២០០៥ដើម្បីជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រ ២៧៥រូប ដែលនឹងតាក់តែងនូវច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ។ ប្រជាជនអ៊ីរ៉ាក់ដែលកាន់សាសនាឥស្លាមនិកាយស៊ីអ៊ីតនឹងចេញទៅបោះឆ្នោតយ៉ាងច្រើនកុះករ។

បំណាក់ស្រុតនៅក្រោមជំរៅទឹកសមុទ្រដែលបង្កើតបានជាមហារលកយក្សដែលធ្វើចលនាប្រដេញគ្នាជាបន្តបន្ទាប់។ នៅក្នុងវិសាលភាពដ៏ធំធេងនៃមហាសមុទ្ររលកយក្សទាំងនេះធ្វើចលនាក្នុងល្បឿនដ៏លឿន ពោលគឺនៅចន្លោះ ពី៥០០ ទៅ៨០០គមក្នុងមួយម៉ោង។ ប៉ុន្តែ នៅពេលជិតទៅដល់ឆ្នេរដែលជំរៅទឹកមិនសូវជ្រៅល្បឿនរបស់រលកថយចុះ។ មុខរលកដែលរៀបប៉ះនឹងឆ្នេរមានកំពស់កើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងដែលបង្កើតបានជាជញ្ជាំងទឹកយ៉ាងខ្ពស់វាយសម្រុកមកលើតំបន់ឆ្នេរ (សូមមើលរូប)។

តើយើងអាចទាយដឹងមុនអំពី Tsunami ដែរឬទេ?

យើងមិនអាចបញ្ចៀស Tsunami មិនឱ្យកើតមានឡើងបានឡើយ។ ប៉ុន្តែ ប្រព័ន្ធតាមដានត្រួតពិនិត្យមួយចំនួនគឺអាចព្យាករណ៍អំពីការធ្វើដំណើររបស់មហារលកនេះ។ នៅក្នុងមហាសមុទ្រប៉ាស៊ីភិច ប្រព័ន្ធព្រមានអាសន្នត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរតាំងពីឆ្នាំ១៩៤៨មកម្ល៉េះ។ ប្រព័ន្ធនេះចាប់ព័ត៌មានអំពីការរញ្ជួយដីដែលកើតឡើងភ្លាមៗ និងចលនារបស់ Tsunami។ ដោយមានជំនួយពីផ្កាយរណប ភេរវ-សញ្ញាអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដឹងមុនបានជាច្រើនម៉ោង។

ផាត សំភី

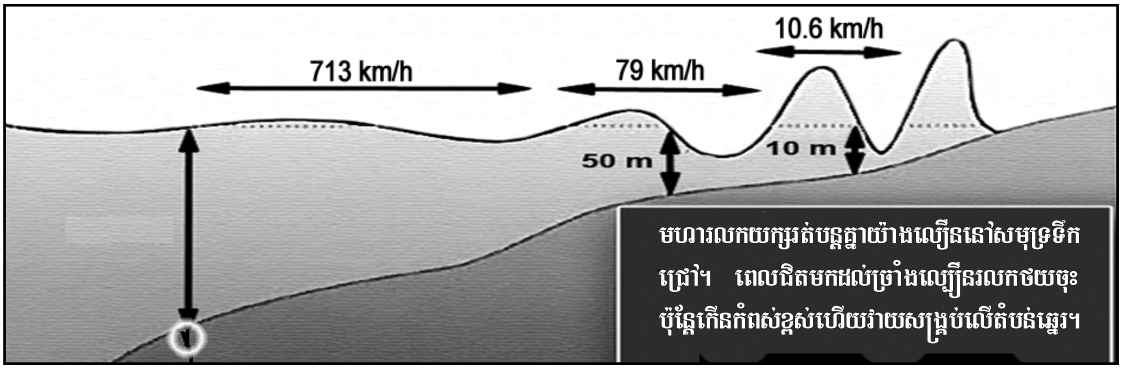

មហារលកយក្សរត់បន្តគ្នាយ៉ាងលឿននៅសមុទ្រទឹកជ្រៅ។ ពេលជិតមកដល់ច្រាំងល្បឿនរលកថយចុះ ប៉ុន្តែកើនកំពស់ខ្ពស់ហើយវាយសម្រុកលើតំបន់ឆ្នេរ។

សត្វមានញាណអភិវឌ្ឍន៍ខ្ពស់

នេះជាហេតុផលដែលពពួកសត្វជាច្រើនអាចគេចផុតពីសេចក្តីស្លាប់នៅពេលTsunami កើតមានឡើងនៅអាស៊ីខាងត្បូង។ នាយិកាមួយរូបនៃសួនសត្វ Vincennes នាទីក្រុង Paris ពន្យល់ថា: "បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងមនុស្សដែលប្រើប្រាស់ភាសា ព្រមទាំងសញ្ញាកាយវិការ ពពួកសត្វមានការអភិ-វឌ្ឍន៍បានល្អប្រសើរជាជាងខាងឃានវិញ្ញាណ និងឆាប់មានអារម្មណ៍ដឹងអំពីការប្រែប្រួលនៃសំពាធបរិយាកាសដោយសារសរីរាង្គពិសេសរបស់ខ្លួន"។ ដូច្នេះ ពួកវាអាចដឹងជាមុនបាននូវព្រឹត្តិការណ៍ខុសប្លែកពីធម្មតា។

ម្សៅប្រជាធិបតេយ្យ

ដំណើរការលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥

ថ្ងៃទី៣០ មករា ២០០៥ ប្រជាជនអ៊ីរ៉ាក់បានទៅបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រចំនួន២៧៥រូបដើម្បីបង្កើតសភាអន្តរកាលមួយ។ សភានេះនឹងបង្កើតនូវរដ្ឋាភិបាលអន្តរកាលមួយ ហើយនឹងតែងនូវច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញថ្មីមួយទៀត។ លុះដល់ថ្ងៃ១៥ តុលា ២០០៥: ប្រជាជនអ៊ីរ៉ាក់នឹងទៅបោះឆ្នោតគាំទ្រ ឬប្រឆាំងនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញថ្មីនេះ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើប្រជាជនគាំទ្ររដ្ឋធម្មនុញ្ញថ្មីនេះ រដ្ឋាភិបាលនិងរដ្ឋសភាជាស្ថាពរនឹងត្រូវបានជ្រើសតាំងឡើង។

P.R

Ali Sistani មេដឹកនាំនិកាយស៊ីអ៊ីត អាយុ៧៣ឆ្នាំកើតនៅអ៊ីរ៉ង់។ គាត់ផ្តើមសិក្សាអំពីសាសនាតាំងពីអាយុ១០ឆ្នាំ។ បន្ទាប់ពីរបបសាដាមជួយរលំគាត់បានលេចមុខលេចមាត់ក្នុងឆាកនយោបាយនិងសាសនានៅប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់។

បុរាណវិទ្យា

អាជីពខាងបុរាណវិទ្យាហាក់បីដូចជាមិនត្រូវបានគេនឹកនាដល់។ ប៉ុន្តែ អ្នកបុរាណវិទ្យាមានតួនាទីដ៏សំខាន់ គឺគាស់រំលើងតាមរយៈការធ្វើកំណាយនូវអាថ៌កំបាំងប្រវត្តិសាស្ត្រឱ្យជនយុគសម័យថ្មីបានដឹង។

Photo: Chen Chanratana

សកម្មភាពរបស់និស្សិតក្នុងពេលធ្វើកំណាយនៅស្ថានីយបុរាណវិទ្យាភូមិ១៨ ស្រុកមេមត់ កំពង់ចាម

ការងារ

ការងាររបស់អ្នកបុរាណវិទ្យាមានច្រើន ប៉ុន្តែ ជាសំខាន់គឺធ្វើកំណាយជីករុករកសំណល់ដែលនៅក្រោមដី មានដូចជា ឆ្អឹងមនុស្ស ឆ្អឹងសត្វ ឬវត្ថុប្រើប្រាស់ផ្សេងៗរបស់មនុស្ស។ល។ គេយកសំណល់អស់ទាំងនោះ មកធ្វើការវិភាគតាមបែបបុរាណវិទ្យាដើម្បីស្វែងយល់អំពីឫសគល់ ឬប្រវត្តិកាលបរិច្ឆេទរបស់ពួកវា ក្នុងគោលបំណងសិក្សាអំពីជីវភាពរស់នៅរបស់មនុស្សក្នុងសម័យបុរាណកាល។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកបុរាណវិទ្យាអាចស្រាវជ្រាវខាងផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រ និងផ្នែកសិក្សាសង្គមផងដែរ ពោលគឺសិក្សាទៅលើទំនៀមទំលាប់ប្រពៃណីរបស់ប្រជាជនក្នុងបច្ចុប្បន្នភាព ក៏ដូចជាក្នុងសម័យបុរាណ។ លោក ចិន ច័ន្ទរតនា និស្សិតបុរាណវិទ្យា និយាយថា: "ការងារអ្នកបុរាណវិទ្យា ត្រូវឱ្យមានភាពហ្មត់ចត់ និងសុខភាពរឹងមាំ។ យើងត្រូវទៅធ្វើការសិក្សាដល់ទីកន្លែងផ្ទាល់ៗ ដូចជាតាមស្ថានីយកំណាយ និងបូជនីយដ្ឋានប្រវត្តិសាស្ត្រនានា ទោះបីពេលខ្លះត្រូវលុកព្រៃ ឬត្រូវឡើងភ្នំក្តី"។

ផលតបស្នង

ក្នុងមុខអាជីពជាអ្នកបុរាណវិទ្យា និស្សិតដែលទើបនឹងរៀនចប់ហើយមកធ្វើការងារ គេអាចទទួលបានប្រាក់ខែ ពី១២០ ដុល្លារទៅដល់២៥០ដុល្លារ។ បើសិនគេធ្វើការងារបានរយៈពេលយូរ ប្រាក់ខែនឹងកើនឡើង ប៉ុន្តែច្រើនឬតិចគឺអាស្រ័យទៅលើគុណភាពប្រសិទ្ធិភាពនៃការងាររបស់គេ និងគោលនយោបាយប្រាក់បៀវត្សរបស់ស្ថាប័នឬអង្គការដែលពួកគេធ្វើការឱ្យដែលភាគច្រើនមានទីតាំងនៅខេត្តសៀមរាប។

ព័ត៌មានសិក្សា

ដើម្បីក្លាយខ្លួនជាអ្នកបុរាណវិទ្យា យើងអាចទៅសិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យបុរាណវិទ្យា រាជធានីភ្នំពេញ។ ការសិក្សាគឺមានរយៈពេល៤ឆ្នាំ។ មហាវិទ្យាល័យបុរាណវិទ្យាគឺអាចទទួលសិស្សដែលទើបនឹងប្រលងជាប់ថ្នាក់ទី១២ ឱ្យចូលរៀន ក្រោយពីធ្វើការប្រលងសំរាំងជ្រើសរើស។ សិស្សត្រូវប្រលងលើមុខវិជ្ជា២ គឺវប្បធម៌ទូទៅ និងគំនូរមើលឃើញ។

ផាត សំភី

មហាវិទ្យាល័យបុរាណវិទ្យា

គឺជាមហាវិទ្យាមួយក្នុងចំណោមមហាវិទ្យាល័យទាំងប្រាំនៃសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ ដែលក្នុងនោះរួមមានមហាវិទ្យាល័យបុរាណវិទ្យា មហាវិទ្យាល័យស្ថាបត្យកម្ម និងនគររូបនីយកម្ម មហាវិទ្យាល័យតូរតន្ត្រី មហាវិទ្យាល័យនាដសាស្ត្រ ហើយចុងក្រោយ គឺមហាវិទ្យាល័យសូនរូប។ ទំនាក់ទំនងតាមលេខទូរស័ព្ទ: ០២៣ ៤២៦ ២៨៩។

ទស្សនៈ

ប្រជាធិបតេយ្យមានសង្គមបើកចំហ

ប្រិយមិត្តបានយល់រួចមកហើយអំពីប្រវត្តិ និងនិយមន័យរបស់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។ ពេលនេះ អ្នកនាំសារនឹងបង្ហាញជូននូវគោលគំនិតរបស់លទ្ធិនេះវិញម្តង។

គោលគំនិតលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ

គំនិតក្នុងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យបានសម្តែងថា គេត្រូវតែបោះបង់ចោលអំពើហិង្សាដែលមានប្រភពមកពីកិច្ចពិភាក្សានយោបាយ។ នៅក្នុងដំណើរការរបស់ខ្លួនលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យគឺអាស្រ័យលើការផ្ទេរអំណាចដែលគួរឱ្យទុកចិត្តពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋទៅឱ្យអ្នកតំណាងរបស់ពួកគេដែលជាតំណាងរាស្ត្រ។ តំណាងរាស្ត្រធ្វើការនៅខាងក្នុង ឬខាងក្រៅប្រទេសរបស់ខ្លួនក្នុងនាមប្រជាពលរដ្ឋខ្លួន និងស្វែងរកផលប្រយោជន៍ ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្លួន។ ការគោរពនូវមតិសាធារណៈ និងផលប្រយោជន៍ទូទៅរបស់ប្រទេសគឺជាទង្វើដែលទាំងអស់គ្នាត្រូវតែធ្វើ។ នេះគឺជាវប្បធម៌នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។

នៅក្នុងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ បុគ្គលម្នាក់ ក្រុមមួយ បក្សសម្ព័ន្ធមួយ ទោះបីឈ្នះឆ្នោតក្តី គឺមិនអាចឆក់យកនូវអធិបតេយ្យ និងអំណាចមកគ្រប់គ្រងម្នាក់ឯងបានឡើយ។

ប្រទេសប្រជាធិបតេយ្យគឺមានសង្គមបើកចំហ "មានអរិយធម៌" មានន័យថា នៅក្នុងសង្គមនោះតែងមានប្រពៃណីព្រួយបារម្ភចំពោះផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ឬយ៉ាងហោច

ល្ខោនស្បែករបស់ខ្មែរ

ល្ខោនស្បែកជាទម្រង់សិល្បៈមួយរបស់ខ្មែរដែលបានកើតឡើងតាំងពីមុនសម័យអង្គរ។ នេះគឺជាសិល្បៈមួយដែលមានភាពស៊ាំញ៉ាំក្នុងការសម្តែង។ សព្វថ្ងៃ អ្នកចេះដឹងសិល្បៈនេះនៅមានការខ្វះខាត។

ល្ខោនស្បែករបស់ខ្មែរមានបីប្រភេទ ដែលនៅក្នុងនោះមានស្បែកធំ ស្បែកតូច និងស្បែកពណ៌។ ល្ខោនទាំងបីទំរង់នេះមានរបៀប និងលក្ខណៈសម្តែងខុសៗពីគ្នា។ ស្បែកធំគឺជាប្រភេទល្ខោនមួយដែលលេងបានតែរឿងមួយ គឺរឿង “រាមកេរ្តិ៍”។ ហើយសម្តែងបានតែនៅក្នុងវត្ត រាជវាំង និងនៅក្នុងប្រាសាទ។ កញ្ញា Delphine ជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅសមាគមសិល្បៈខ្មែរសុវណ្ណភូមិបានប្រាប់ឱ្យដឹងថាៈ ”ការសម្តែងល្ខោនស្បែកធំនេះមានរយៈពេល ៧យប់ ៧ថ្ងៃ ហើយអ្នកសម្តែងមានគ្នាពី៦០-១០០នាក់។ ដូច្នេះទើបពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ពុំសូវមានការសម្តែងល្ខោនស្បែកធំនេះ”។ ចំពោះស្បែកតូចមានលក្ខណៈខុសគ្នាពីស្បែកធំដោយតម្រូវឱ្យសម្តែងបានតែនៅតាមទីសាធារណៈហើយអាចសម្តែងបានចំពោះរឿងខ្លីៗដូចជារឿងសព្វសិទ្ធជាដើម។ ជាទូទៅ ល្ខោនស្បែកសម្តែងនៅពេលយប់ព្រោះល្ខោននេះគេយកស្រមោលធ្វើជារឿង។ ដោយឡែក ល្ខោនស្បែកពណ៌គឺសម្តែងនៅពេលថ្ងៃ ដោយសារវាមានពណ៌សំរាប់បង្ហាញជូនអ្នកទស្សនា។ ចំពោះស្បែកដែលគេយកមកធ្វើជារូបនោះ គឺជាស្បែកគោ ឬស្បែកខ្លាឃ្មុំដែលងាប់ដោយខ្លួនឯង។ ការសម្តែងល្ខោនស្បែកធំ អ្នកលេងអាចចេញមកសម្តែងនៅខាងក្រៅអេក្រង់បាន ហើយអ្នកនោះក៏ត្រូវបានតម្រូវឱ្យច្រៀង និងនិយាយដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ដែរ។ ផ្ទុយពីនេះ ល្ខោនស្បែកតូច អ្នកសម្តែង អ្នកច្រៀង អ្នកនិយាយ គឺខុសគ្នា ហើយតម្រូវការមនុស្សតែ១០នាក់ប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយរឿង។ នៅមុនពេលសម្តែងមានការរៀបចំសែនព្រេនរំលឹកដល់គ្រូឥសីដើម្បីឱ្យគាត់ជួយ ឱ្យការសម្តែងត្រូវបានគេចាប់អារម្មណ៍ និងមានភាពរស់រវើក។
តាមការស្រាវជ្រាវបង្ហាញថា ល្ខោនស្បែកធំមានប្រភពមកពីខេត្តសៀមរាប និងស្បែកតូចមកពីខេត្តបាត់ដំបង។
ទូរស័ព្ទៈ ០១២ ៨៤៦០២០ មុំ គន្ធា

Photo: Sovanaphum

ទស្សនីយភាពនៃការសម្តែងល្ខោនស្រមោលស្បែកធំរបស់សមាគមសិល្បៈខ្មែរសុវណ្ណភូមិ

ល្ខោនស្បែកលើឆាកអន្តរជាតិ

សមាគមសុវណ្ណភូមិធ្លាប់បាននាំយកល្ខោនស្បែកខ្មែរទៅសម្តែងនៅប្រទេសជាច្រើន។ តួយ៉ាងនៅដើមឆ្នាំ២០០៥នេះ សំរាប់ការសម្តែងនៅទីក្រុងឈៀងម៉ៃដែលមាន៦ប្រទេសមកចូលរួម ល្ខោនស្បែកខ្មែរយើងទទួលបានជោគជ័យយ៉ាងខ្លាំងដោយមានការគាំទ្រច្រើនពីអ្នកទស្សនា។

ណាស់ផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ឬប្រជាជនភាគច្រើន មានជាអាទិ៍ ធ្វើការដោះស្រាយបញ្ហានៃភាពក្រីក្រ សុខភាព និងការអប់រំជាដើម។ល។ និង។ល។ គេត្រូវធ្វើការខិតខំប្រឹងប្រែងដ៏ពិតប្រាកដមួយក្នុងការដឹកនាំដើម្បីផលប្រយោជន៍ទូទៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដោយជំរុញឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនឯងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនៃការខិតខំប្រឹងប្រែងនេះ ទោះបីពួកគេធ្វើឡើងដោយប្រយោលក្តី។
លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ គឺជាសិទ្ធិជាសេរីភាព និងជាមធ្យោបាយពិតប្រាកដដើម្បីធ្វើអ្វីៗជាវិជ្ជមានដើម្បីផលប្រយោជន៍ខ្លួនឯង និងសង្គមដែលគេរស់នៅ ដោយមិនបំផ្លាញអ្នកដទៃទោះអ្នកនោះនៅជិតក្តី ឬឆ្ងាយក្តី។
លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ គឺជាការជជែកគ្នា ការពិភាក្សាគ្នាជាមួយ ហើយសេចក្តីសំរេចចុងក្រោយត្រូវតែជាលទ្ធផលនៃកិច្ចជជែកពិភាក្សាទាំងនេះ។
អ្នកដឹកនាំត្រូវតែគិតគូរដល់តំរូវការក្តីប្រាថ្នា ឬបញ្ហារបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ឱ្យបានច្រើនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។
លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យមិនគ្រាន់តែជារូបផ្តុំផ្តុំរបស់គណៈបក្សនយោបាយ ការបង្កើតនីតិរដ្ឋ ឬមួយក៏ជាការបោះឆ្នោតប៉ុណ្ណោះនោះទេ គឺទាំងអស់នេះត្រូវស្ថិតនៅជាមួយគ្នាក្នុងពេលតែមួយដោយមិនអាចកាត់ផ្តាច់ពីគ្នាបាន។ បើនិយាយឱ្យលើសពីនេះ គឺអ្វីៗទាំងអស់ត្រូវស្ថិតនៅជាមួយគ្នា។

P.R

ប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា

គឺជារបបប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស។ ប្រជាពលរដ្ឋប្រើអំណាចតាមរយៈរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា រាជរដ្ឋាភិបាល និងសាលាជំរះក្តី។ អំណាចបែងចែកដាច់ពីគ្នារវាងអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ នីតិ-ប្រតិបត្តិ និងតុលាការ។

ទីនេះគឺជារាជាណាចក្ររបស់សត្វកំប្រុក។ ពួកវាកំពុងតែស្វែងរកចំណីអាហារ នៅគ្រប់ទីកន្លែង។ ដូច្នេះ សូមធ្វើការទស្សន៍ទាយទៅមើល តើមានសត្វកំប្រុកទាំងអស់ប៉ុន្មានដែលកំពុងតែស្វែងរកចំណីនៅក្នុងព្រៃស្តុកនេះ?

គំនូរ : ក.

ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក ផ្ទះលេខ ២៥ ផ្លូវលេខ ២៤២ សង្កាត់ បឹងព្រលិត រាជធានី ភ្នំពេញ
Tel/Fax: (855) 23 224 120 E-mail: csc@catholiccambodia.org
អភិបាលគ្រប់គ្រង: លោកអភិបាល អេមីល ដេតម្ប អគ្គនាយក: លោកបូជាចារ្យ អូមែរ ហ្សីរ៉ាល់ដូ